

Notă informativă
la proiectul Legii bugetului asigurărilor sociale de stat
pe anul 2023

Introducere

Proiectul legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2023 este elaborat conform prevederilor Legii nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, Legii nr. 181/ 2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, altor acte normative, ce țin de domeniul protecției sociale de stat.

Principalii indicatori ai proiectului bugetului asigurărilor sociale de stat sunt reflectați în anexa nr. 1 la proiectul legii „Sinteza bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2023”.

Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat sunt incluse în programul 90 „Protecția socială” și repartizate pe subprogramele reflectate în anexa nr. 2 la proiectul legii „Subprogramele de cheltuieli ale bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2023”.

Prognoza indicatorilor generali ai bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2023 a fost efectuată în baza actelor normative în vigoare, măsurilor noi de politici propuse de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale, analizei tendințelor și performanțelor înregistrate în anii precedenți, prognozei indicatorilor macroeconomici, elaborați de către Ministerul Economiei.

Evoluția indicatorilor generali ai bugetului asigurărilor sociale de stat în anii 2020-2022 și asumările cu privire la estimările de venituri și cheltuieli pe anul 2023 (proiect) sunt reflectate în următorul tabel:

*Evoluția indicatorilor generali ai bugetului asigurărilor sociale de stat
 în anii 2020-2023*

Indicatorii	Unitatea de măsură	2020 executat	2021 executat	2022 aprobat	2022 precizat	Proiect 2023
Venituri	<i>mil. lei</i>	24285.6	27246.8	31224.2	34200.6	38735,6
<i>Devieri +/- față de anul precedent</i>	<i>mil. lei</i>	2537.2	2961.2	3977.4	6953.8	4535,0
	%	111.7	112.2	114.6	125.5	113,3
<i>Pondere în PIB</i>	%	12.2	11.3	11.2	12.3	12.5
Cheltuieli	<i>mil. lei</i>	24244.4	27186.8	31224.2	34200.6	38735,6
<i>Devieri +/- față de anul precedent</i>	<i>mil. lei</i>	2642.1	2942.4	4037.4	7013.8	4535,0
	%	112.2	112.1	114.9	125.8	113,3
<i>Pondere în PIB</i>	%	12.1	11.2	11.2	12.3	12.5
Deficit (-) / Excedent (+)	<i>mil. lei</i>	41.2	60.0	0.0	0.0	0,0
<i>Devieri +/- față de anul precedent</i>	<i>mil. lei</i>	-104.8	18.8	0.0	0.0	0,0

La efectuarea prognozei indicatorilor bugetului asigurărilor sociale de stat au fost utilizați indicatori macroeconomici (elaborați la data de 23.11.2022):

Prognoza indicatorilor macroeconomici pentru anii 2022-2025

Indicatorii	Unitatea de măsură	2022	2023	2024	2025
Produsul intern brut nominal	mild.lei	278,2	308,8	335,4	360,3
față de anul precedent în prețuri comparabile	%	97,0	102,0	103,5	104,0
Indicele prețurilor de consum la sfârșitul anului	%	134,6	106,7	105,6	105,0
Salariul nominal mediu lunar	lei	10280	11700	13000	14350
față de anul precedent	%	114,5	113,8	111,1	110,4
Fondul de remunerare a muncii	mild. lei	77,3	88,6	98,9	109,6
față de anul precedent	%	115,2	114,6	111,7	110,8

Proiectul bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2023

Bugetul asigurărilor sociale de stat pe anul 2023 a fost estimat la venituri și la cheltuieli în sumă de 38735604,7 mii de lei și este balansat, ținând cont de mijloacele bugetului de stat în sumă de 6166426,9 mii lei, destinate acoperirii deficitului de mijloace proprii.

VENITURI

Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2023 se estimează la nivel de 38735604,7 mii lei, cu o creștere în sumă de 7511364,0 mii lei sau cu 24,1% în raport cu veniturile aprobate pe anul 2022, și cu 4831717,5 mii lei sau 14,1% mai mari comparativ cu veniturile precizate pe anul 2022.

Ponderea veniturilor bugetului asigurărilor sociale de stat în PIB, estimate pentru anul 2023, va constitui 12,5 %.

În structura veniturilor totale ale bugetului asigurărilor sociale de stat în anul 2023, resursele generale ale bugetului asigurărilor sociale de stat vor constitui 55,7%, iar transferurile de la bugetul de stat – 44,3%.

Prognoza contribuțiilor de asigurări sociale de stat pe anul 2023 a fost efectuată ținându-se cont de:

- baza de calcul a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, datorate de către angajatori;
- tarifele contribuțiilor de asigurări sociale de stat, prevăzute în anexa nr.1 la Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale;
- nivelul executării contribuțiilor și altor venituri în anii precedenți;
- prognoza indicatorilor macroeconomici pentru anii 2022-2025, elaborată de către Ministerul Economiei;
- aplicarea mecanismului de indexare cu creșterea medie anuală a salariului prognozată pentru anul precedent, a taxei fixe anuale, datorate de unele categorii de plătitori prevăzute în anexa nr.1 la Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, care în anul 2023 va constitui 14700 lei.
- aplicarea unei taxe fixe anuale în cuantum de 27772 lei, determinată conform aceluiași mecanism de indexare, pentru asigurarea liber profesioniștilor din domeniul justiției (avocați, notari, executori judecătorești, etc.)

Persoanele fizice, care nu se regăsesc în categoriile plătitorilor de contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, vor plăti taxa fixă anuală de 14700 lei pentru asigurarea pe bază de contract individual încheiat cu Casa Națională de Asigurări Sociale, iar în cazul persoanelor fizice - proprietari sau arendași de terenuri agricole, ce prelucrează terenurile în mod individual, taxa fixă anuală respectivă va constitui 3744 lei.

„Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii” au fost prognozate în sumă de 21164035,4 mii lei, cu o creștere cu 2796297,2 mii lei (15,2%) față de suma contribuțiilor aprobate pentru anul 2022.

Alte venituri au fost prognozate în sumă de 401700,0 mii lei, din care, veniturile din impozitul unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației constituie 397100,0 mii lei și alte venituri (dobânzi, amenzi și alte venituri) – 4600,0 mii lei.

Transferurile primite în cadrul bugetului public național, prognozate pentru anul 2023 au fost incluse la compartimentul „Venituri” în volum de 17169869,3 mii lei, cu o creștere de 4619856,8 mii lei sau 36,8% față de suma aprobată pe anul 2022 și includ:

- transferurile curente primite cu destinație specială între bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale de stat, care au fost estimate pornind de la necesarul de mijloace financiare pentru asigurarea plății unor tipuri de prestații sociale (*de asistență socială*)

și altor plăți, a căror finanțare, conform legislației, se efectuează din bugetul de stat, în sumă de 11003442,4 mii lei;

- transferurile curente primite cu destinație generală între bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale de stat, care reprezintă necesarul de mijloace financiare pentru acoperirea deficitului bugetului asigurărilor sociale de stat, în sumă de 6166426,9 mii lei.

CHELTUIELI

Cheltuielile totale ale bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2023, incluse în **programul 90 „Protecția socială”**, au fost prognozate în sumă de 38735604,7 mii lei sau cu o creștere cu 7511364,0 mii lei sau cu 24,1 la sută în raport cu cheltuielile aprobate pentru anul 2022, și cu 4831717,5 mii lei sau 14,1% mai mari comparativ cu cheltuielile precizate pe anul 2022.

Ponderea cheltuielilor bugetului asigurărilor sociale de stat în PIB, estimate pentru anul 2023, va constitui 12,5%.

Determinarea volumului cheltuielilor a fost efectuată în baza analizei dinamicii contingentului beneficiarilor de prestații sociale și mărimilor medii a acestora, cu aplicarea indicatorilor macroeconomici, prognozați de către Ministerul Economiei, precum și reieșind din legislația de domeniu în vigoare, inclusiv cu modificările operate în legislația în domeniul protecției sociale pe parcursul anului 2022, care au continuitate în anii următori:

- acordarea, începând cu 01 octombrie 2022 a indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 2 ani (persoanelor asigurate și neasigurate) în mărime de 1000 lei;
- majorarea, începând cu 01 octombrie 2022 a cuantumului indemnizației lunare de suport pentru creșterea până la vârsta de 3 ani a copiilor gemeni sau mai mulți copii născuți dintr-o singură sarcină de la 370 lei până la 500 lei;
- acordarea dreptului la o opțiune nouă persoanelor asigurate care se află în concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani: de beneficiere de indemnizație lunară pentru îngrijirea copilului pentru o perioadă de 12 luni în cuantum de 90% din baza de calcul;
- majorarea, începând cu 01 ianuarie 2023 a cuantumului indemnizației unice la nașterea copilului de la 10068 lei până la 10932 lei sau cu 864 lei, care a fost estimat de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale, conform legislației în vigoare, în baza valorii monetare a coșului minim de bunuri necesar la nașterea copilului.

Totodată, la determinarea volumului de cheltuieli s-a ținut cont modificarea modalității de indexare a prestațiilor sociale în anul 2023: indexării va fi supusă doar partea pensiei care nu depășește salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2023 (11700 lei), iar coeficientul de indexare este determinat reieșind din

procentul estimat al creșterii veniturilor proprii ale bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2023 față de anul 2022 (14,1%);

Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat, prognozate pentru Programul 90 „Protecția socială” sunt repartizate pe cele 10 subprograme, administrate de către Casa Națională de Asigurări Sociale, care includ activități finanțate atât din resursele generale ale bugetului asigurărilor sociale de stat, cât și din transferuri de la bugetul de stat.

Cheltuielile destinate activităților finanțate din resursele generale ale bugetului asigurărilor sociale de stat au fost prognozate pentru anul 2023 în sumă de 27833127,6 mii lei, cu o pondere în cheltuielile totale de 71,9%. Comparativ cu cheltuielile aprobate pentru anul 2022, cheltuielile respective, sunt în creștere cu 6153140,3 mii lei sau cu 28,4 la sută.

Cheltuielile destinate activităților finanțate din contul transferurilor de la bugetul de stat au fost prognozate pentru anul 2023 în sumă de 10902477,1 mii lei, cu ponderea de 28,1%. Aceste cheltuieli sunt cu 1358223,7 mii lei sau cu 14,2% mai mari față de cheltuielile aprobate pe anul 2022.

Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat, repartizate pe subprograme și activități, sunt reflectate în tabelul nr.2 „Structura bugetului asigurărilor sociale de stat pe subprograme de cheltuieli” – anexă la prezenta Notă informativă.

Indicatorii, în baza cărora au fost prognozate cheltuielile (numărul beneficiarilor și mărimile medii anuale ale pensiilor/ prestațiilor) sunt reflectați în Tabelul nr.4 „Informație privind numărul beneficiarilor de prestații sociale de la bugetul asigurărilor sociale de stat și mărimea medie” – anexă la prezenta Notă informativă.

Subprogramul 9002. „Administrarea sistemului public de asigurări sociale”

Subprogramul include cheltuielile aferente întreținerii CNAS și cele pentru mentenanța și dezvoltarea sistemului informațional "Protecția Socială" și a altor componente informaționale.

Pentru subprogramul respectiv pentru anul 2023 se prognozează cheltuieli în volum de 307061,9 mii lei, cu 54316,7 mii lei mai mult față de suma aprobată pentru anul 2022.

În totalul cheltuielilor bugetului asigurărilor sociale de stat prognozate pentru anul 2023, mijloacele financiare destinate *Administrării sistemului public de asigurări sociale* constituie 0,8% și sunt finanțate totalmente din resursele generale ale bugetului asigurărilor sociale de stat.

Pentru activitatea „*Managementul autorităților administrative centrale*” (deviz de cheltuieli pentru întreținerea CNAS) pentru anul 2023 se prognozează cheltuieli în

sumă de 284745,9 mii lei. Față de suma cheltuielilor aprobate pentru anul 2022, cheltuielile respective sunt cu 53716,7 mii lei mai mari.

Pentru anul 2023 *Cheltuielile de personal* sunt estimate în sumă totală de 214425,6 mii lei, mai mult cu 25578,2 mii lei comparativ cu cheltuielile precizate pe anul 2022 și cu 29565,7 mii lei față de nivelul aprobat pe anul 2022. Cheltuielile de personal au fost prognozate în baza normelor salariale în domeniul salarizării, tarifelor contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii (29,0%), măsurilor de majorări salariale, aplicate în anul 2022, aprobarea noii structuri de reorganizare a instituției începând cu 01 noiembrie 2022, precum și propunerilor înaintate de Ministerul Finanțelor pentru limitele de cheltuieli de personal pentru anul 2023.

Cheltuielile pentru *Bunuri și servicii* sunt estimate în sumă totală de 49116,5 mii lei, mai mult cu 15568,0 mii lei comparativ cu cheltuielile precizate pe anul 2022 și cu 19434,0 mii lei mai mult față de nivelul aprobat. Majorarea cheltuielilor se datorează creșterii semnificative a tarifelor de preț pentru consumul serviciilor energetice, servicii de transport, calculate în baza modificărilor ce intră în vigoare începând cu 01 octombrie 2022. Totodată, *Mijloace fixe, Stocuri de materiale circulante, Mărfuri* și alte cheltuieli au fost estimate reieșind din necesitățile pentru desfășurarea activității CNAS.

Pentru activitatea „*Mentenanța și dezvoltarea Sistemului Informațional „Protecția Socială” și altor componente informaționale*” se prognozează cheltuieli sumă de 22316,0 mii lei, cu 600,0 mii lei mai mult față de cheltuielile aprobate pe anul 2022.

Devizul de cheltuieli pentru mentenanța și dezvoltarea sistemului informațional „Protecția Socială” și altor componente informaționale a fost elaborat în corespundere cu Formularul nr.5 „Propuneri de buget a cheltuielilor pentru tehnologii informaționale și comunicații TIC pentru anul 2023 și estimările pentru anii 2024 – 2025, coordonat și aprobat de Agenția de Guvernare Electronică la data de 21 septembrie 2022, inclusiv corelat în conformitate cu indicele prețurilor de consum prognozat pentru anul 2023.

Subprogramul 9003. „Protecția în caz de incapacitate temporară de muncă”

Pentru acest subprogram se prognozează cheltuieli în volum de 947508,7 mii lei, ce constituie 2,4% din total cheltuieli, și sunt finanțate totalmente din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat. Față de cheltuielile aprobate pentru anul 2022 sunt cu 62143,5 mii lei sau cu 6,2 la sută mai mici, iar față de cele precizate pentru anul 2022 – cu 38622,7 mii lei sau cu 4,7 la sută mai mari.

Cheltuielile subprogramului sunt destinate următoarelor activități:

- „*Asigurarea dreptului la indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boli obișnuite sau accidente nelegate de muncă*” - 943213,5 mii lei sau cu 62332,2 mii lei sau 6,2% mai puțin față de suma aprobată pentru anul 2022;

- „Acordarea dreptului la indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de un accident de muncă sau de o boală profesională” - 4295,2 mii lei, sau cu 188,7 mii lei mai mult față de cheltuielile aprobate pentru anul 2022.

Subprogramul 9004. „Protecția a persoanelor în etate”

Volumul cheltuielilor prognozate pentru acest subprogram este de 25963387,9 mii lei, cu o pondere majoră de 67,1% în cheltuielile totale ale bugetului asigurărilor sociale de stat.

Conform sursei de finanțare, cheltuielile totale prognozate pe subprogram, se constituie din:

- resurse generale ale bugetului asigurărilor sociale de stat - în sumă de 20617214,3 mii lei;
- transferuri de la bugetul de stat – în sumă de 5346173,6 mii lei.

Fața de suma aprobată pentru anul 2022, cheltuielile sunt în creștere cu 6086778,6 mii lei sau 30,6%, iar comparativ cu suma precizată – cu 3850540,1 mii lei sau cu 17,4% care este influențată de următorii factori:

- dinamica numărului de beneficiari și a mărimilor medii ale pensiilor;
- următoarea etapă de reexaminare a pensiilor pentru limită de vârstă și anume: persoanelor, care au activat și au acumulat un stagiul de cotizare după realizarea dreptului la pensie mai mare de la 2 ani;
- indexarea pensiilor la 1 aprilie 2023 cu 14,1%, indexării fiind supusă doar partea pensiei care nu depășește salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2023 (11700 lei).

Cheltuielile totale ale subprogramului dat sunt repartizate pe următoarele activități:

- *Asigurarea dreptului la pensie pentru limită de vârstă* – 19721869,0 mii lei sau cu 5062145,0 mii lei sau 34,5% mai mult față de suma aprobată pentru anul 2022;
- *Asigurarea dreptului la pensie pentru vechime în muncă* – 618,6 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la pensie unor categorii de angajați din aviația civilă* - 75417,7 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la pensie pentru deputați* – 21445,7 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la pensie pentru membrii Guvernului* – 4179,4 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la pensie pentru funcționarii publici* – 356215,7 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la pensie pentru aleșii locali* – 29712,5 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la pensie pentru procurori* – 54516,7 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la pensie pentru colaboratorii vamali* – 197,6 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la pensie unor categorii de angajați din domeniul culturii* – 956,8 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la pensie pentru judecători* – 88495,8 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la pensie persoanelor care se află la întreținerea deplină a statului* – 9504,6 mii lei;

- *Asigurarea acoperirii diferenței până la pensia minimă pentru beneficiarii de pensii de asigurări sociale, finanțată din transferurile bugetului de stat în sumă de 2299009,0 mii lei, cu 98168,9 mii lei sau cu 4,1% mai puțin față de suma aprobată pe anul 2022;*
- *Asigurarea acoperirii cheltuielilor aferente perioadelor necontributive incluse în stagiul de cotizare din contul transferurilor de la bugetul de stat 939362,7 mii lei, cu 304980,8 mii lei sau cu 48,1% mai mult față de suma aprobată pe anul 2022;*
- *Asigurarea dreptului la pensie anticipată pentru limită de vârstă din resursele generale ale bugetului asigurărilor sociale de stat – 23477,3 mii lei;*
- *Asigurarea dreptului la pensie anticipată pentru carieră lungă – 474908,9 mii lei;*
- *Asigurarea dreptului la pensie pentru vechime în muncă pensionarilor din rândul militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne din contul transferurilor de la bugetul de stat – 1863499,9 mii lei, cu 448249,5 mii lei în creștere comparativ cu suma cheltuielilor aprobate pentru anul 2022.*

Subprogramul 9005. „Protecția în legătură cu pierderea întreținătorului”

Pentru subprogramul respectiv se prognozează cheltuieli în volum de 508430,9 mii lei - cu 68914,6 mii lei sau cu 15,7% mai mari față de suma aprobată pentru anul 2022. Factorii creșterii cheltuielilor constituie dinamica numărului de beneficiari și a mărimilor medii ale pensiilor, indexarea la 1 aprilie 2023 a pensiilor și altor prestații sociale cu 114,1%, indexării fiind supusă doar partea pensiei care nu depășește salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2023 (11700 lei).

Din resursele generale ale bugetului asigurărilor sociale de stat sunt prognozate cheltuieli în sumă de 400449,6 mii lei, cu 59922,7 mii lei sau cu 17,6% mai mult față de cheltuielile aprobate pe anul 2022.

Cheltuielile respective sânt destinate pentru următoarele activități:

- *Asigurarea dreptului la indemnizație de deces ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale – 519,3 mii lei;*
- *Asigurarea dreptului la ajutor de deces pensionarului din sistemul public de asigurări sociale – 35718,0 mii lei;*
- *Asigurarea dreptului la ajutor de deces persoanei asigurate – 5136,9 mii lei;*
- *Asigurarea dreptului la ajutor de deces șomerului - 1,1 mii lei;*
- *Asigurarea dreptului la pensie de urmaș – 321440,8 mii lei.*
- *Acordarea indemnizației în cazul decesului unuia dintre soți – 37633,6 mii lei.*

Din mijloacele bugetului de stat sunt prognozate 107981,3 mii lei cu 8991,9 mii lei, 9,1% mai mult față de cheltuielile aprobate pe anul 2022 și sunt destinate următoarelor activități:

- *Susținerea în caz de deces a persoanelor neasigurate – 4657,1 mii lei.*

- *Asigurarea dreptului la pensie de urmaș pensionarilor din rândul militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne – 85415,5 mii lei;*
- *Susținerea financiară în caz de deces a pensionarilor din rândul militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne – 3918,0 mii lei;*
- *Asigurarea dreptului la indemnizații urmașilor personalului medical decedat în lupta cu COVID-19 – 13990,7 mii lei.*

Subprogramul 9006. „Protecția a familiei și copilului”

Pentru subprogramul dat se prognozează cheltuieli în volum de 4061940,7 mii lei, cu 871249,0 mii lei sau 27,3% mai mari față de suma aprobată pentru anul 2022 și constituie 10,5% din total cheltuieli pe program.

Creșterea cheltuielilor este influențată de dinamica beneficiarilor și mărimilor medii a prestațiilor, de prognoza indicatorilor macroeconomici elaborată de către Ministerul Economiei, precum și de modificările operate în legislație pe parcursul anului 2022.

Cheltuielile pentru activitățile finanțate din resursele generale ale bugetului asigurărilor sociale de stat au fost prognozate în sumă de 2865160,6 mii lei și sunt destinate pentru următoarele activități:

- *Susținerea financiară a familiei pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, persoanelor asigurate – 1222526,9 mii lei;*
- *Indemnizația pentru creșterea copilului de la data acordării concediului pentru îngrijirea copilului pentru o perioadă de 24 luni – 591996,6 mii lei;*
- *Indemnizația pentru creșterea copilului de la data acordării concediului pentru îngrijirea copilului pentru o perioadă de 12 luni – 211198,1 mii lei;*
- *Asigurarea dreptului la indemnizație de maternitate – 806815,4 mii lei;*
- *Asigurarea dreptului la indemnizație paternală tatălui asigurat – 32623,6 mii lei.*

Cheltuielile pentru activitățile finanțate din transferuri de la bugetul de stat au fost prognozate în sumă de 1196780,1 mii lei și includ:

- *Organizarea odihnei de vară a copiilor și adolescenților - 9000,0 mii lei;*
- *Susținerea financiară a familiei la nașterea copilului – 382591,4 mii lei;*
- *Susținerea financiară a familiei pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 2 ani – 786774,1 mii lei;*
- *Susținerea familiei pentru creșterea până la vârsta de 3 ani a copiilor gemeni sau a mai mulți copii născuți dintr-o singură sarcină, persoanelor asigurate și neasigurate din contul transferurilor de la bugetul de stat – 18414,6 mii lei.*

Subprogramul 9008. „Protecția a șomerilor”

Pentru subprogramul respectiv sunt prognozate mijloace financiare în volum de 49055,7 mii lei și sunt cu 29707,5 mii lei sau cu 37,7% mai puțin față de cheltuielile aprobate pentru anul 2022, descreșterea determinată în cea mai mare parte de acordarea în anul 2022 a indemnizației pentru șomaj tehnic.

Pentru *asigurarea dreptului la prestații de șomaj*, cu finanțare din resursele generale ale bugetului asigurărilor sociale de stat au fost prognozate mijloace financiare în sumă de 48944,2 mii lei, cu 9702,7 mii lei mai puțin față de cheltuielile aprobate pentru anul 2022, urmare a unui număr mai mic de beneficiari, înregistrat pe parcursul anului 2022.

Pentru acordarea *alocației de integrare sau reintegrare profesională a șomerilor cu statut special din localitățile din stânga Nistrului ale raionului Dubăsari* au fost prognozate cheltuieli în sumă de 111,5 mii lei.

Subprogramul 9010. „Protecția socială a persoanelor cu dizabilități”

Pentru subprogramul respectiv sunt prognozate mijloace financiare în volum de 4566650,9 mii lei și constituie 11,8% din total pe program. Față de cheltuielile prevăzute pe anul 2022, cheltuielile estimate sunt cu 721166,3 mii lei sau cu 18,8% mai mari, creșterea fiind condiționată de următorii factori:

- dinamica numărului de beneficiari și a mărimilor medii;
- indexarea de la 01 aprilie cu 14,1%, indexării fiind supusă doar partea pensiei care nu depășește salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2023 (11700 lei).
- reexaminarea pensiilor de dizabilitate, stabilite după 01.01.1999, pentru pensionarii care au acumulat un stagiu de cotizare după realizarea dreptului la pensie de dizabilitate mai mare de 7 ani.

Activitățile finanțate din resursele generale ale bugetului asigurărilor sociale de stat însumează 2616788,3 mii lei și din transferuri de la bugetul de stat – 1949862,6 mii lei și includ:

- *Asigurarea dreptului la pensie de dizabilitate* – 2604776,8 mii lei, cu 309339,0 mii lei sau 13,5% mai mult față de suma cheltuielilor aprobate pentru anul 2022;
- *Asigurarea dreptului la indemnizație de dizabilitate ca urmare a unui accident de muncă sau boală profesională* – 10754,8 mii lei;
- *Susținerea financiară în cazul îngrijirii persoanelor cu dizabilități* – 332826,0 mii lei;
- *Susținerea financiară a persoanelor în caz de dizabilitate sau deces survenită în urma accidentelor de muncă prin capitalizarea plăților periodice* - 2477,9 mii lei;
- *Susținerea financiară a persoanelor când nu se îndeplinesc condițiile pentru obținerea dreptului la pensie de asigurări sociale de stat (alocațiile sociale de stat) din contul mijloacelor bugetului de stat* – 1438846,2 mii lei, cu 344781,4 mii lei (31,5%) mai mult față de suma aprobată pentru anul 2022;

- *Asigurarea cu pensii a cetățenilor care au participat la lichidarea urmărilor avariei de la C.A.E. Cernobîl și familiilor acestora* – 99652,8 mii lei;
- *Asigurarea cu pensii militarilor în termen și familiilor acestora* – 19535,9 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la pensie de dizabilitate pensionarilor din rândul militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne* – 57780,5 mii lei.

Subprogramul 9011. „Susținerea suplimentară a unor categorii de populație”

La subprogramul dat pentru anul 2023 se prognozează mijloace financiare în volum de 152964,5 mii lei, ce constituie 0,4% din total pe program și include activități finanțate din contul transferurilor de la bugetul de stat pentru acordarea suportului financiar (180 lei/ 120 lei /100 lei) beneficiarilor de pensii al căror quantum nu depășește 1500 de lei și beneficiarilor de alocații sociale.

Suma cheltuielilor este cu 71760,1 mii lei sau 31,9% mai mică față de suma prevăzută pentru anul 2022 și este cauzată de descreșterea numărului beneficiarilor, urmare a indexării și reexaminării pensiilor.

Subprogramul 9012. „Protecția socială în cazuri excepționale”

Pentru acest subprogram, pentru anul 2023 de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale au fost prognozate cheltuieli în volum de 1565082,5 mii lei, ce constituie 4,0% din cheltuielile totale ale programului și este finanțat totalmente din bugetul de stat. Față de cheltuielile aprobate pentru anul 2022, cheltuielile respective sunt cu 63633,5 mii lei sau 3,9% mai mici. Mijloacele financiare sunt destinate pentru:

- *susținerea financiară a familiilor defavorizate prin acordarea ajutorului social*
- în sumă de 795000,0 mii lei.
- *susținerea financiară a familiilor defavorizate prin acordarea ajutorului pentru perioada rece a anului* - în sumă de 770082,5 mii lei.

Subprogramul 9019. „Protecția socială a unor categorii de cetățeni”

La subprogramul respectiv sunt prognozate mijloace financiare în volum de 613521,0 mii lei și constituie 1,6% din total pe program. Față de cheltuielile prevăzute pe anul 2022, cheltuielile estimate sunt cu 63816,6 mii lei sau cu 9,4% mai mici, descreșterea fiind condiționată, în cea mai mare parte de aprobarea în anul 2022 a indemnizației salariaților cu copii în cazul suspendării procesului educațional.

Activitățile finanțate din resursele generale ale bugetului asigurărilor sociale de stat însumează 30000,0 mii lei și din transferuri de la bugetul de stat – 583521,0 mii lei și includ:

- *Asigurarea dreptului la tratament balneo-sanatorial (veteranilor)* – 71349,6 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la tratament balneo-sanatorial a persoanelor asigurate* - 30000,0 mii lei;

- Acordarea dreptului la alocație lunară integrală de stat beneficiarilor de pensii și alocații sociale, categorii de populație din stânga Nistrului – 45569,4 mii lei;
- Acordarea dreptului la alocații lunare de stat pentru merite deosebite față de stat – 20208,2 mii lei;
- Susținerea financiară a participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Cernobîl și familiilor lor – 86165,9 mii lei;
- Acordarea dreptului la alocație lunară de stat unor categorii de populație din rândul beneficiarilor de pensii sau de alocații sociale de stat și familiilor lor – 349939,5 mii lei;
- Acordarea dreptului la indemnizație viageră sportivilor de performanță care s-au retras din activitatea sportivă și antrenorilor acestora – 10288,4 mii lei;

Pentru argumentarea economico-financiară a indicatorilor bugetului asigurărilor sociale de stat și asigurarea transparenței lor, la prezenta notă se anexează informații în formă de tabel:

1. Privind veniturile, cheltuielile și soldul bugetar, precum și sursele de finanțare ale bugetului asigurărilor sociale de stat, sunt reflectate în Tabelul nr.1 „Structura bugetului asigurărilor sociale de stat conform clasificăției economice”;
2. Privind structura subprogramelor de cheltuieli, se prezintă în Tabelul nr.2 „Structura bugetului asigurărilor sociale de stat pe subprograme de cheltuieli”;
3. Privind numărul beneficiarilor de prestații și mărimile medii ale acestora se prezintă în Tabelul nr.4 „Informație privind numărul beneficiarilor de prestații sociale de la bugetul asigurărilor sociale de stat și mărimea medie”;
4. Privind cheltuielile administrative și efectivul de personal se reflectă în Tabelul nr.5 „Informație privind cheltuielile administrative și efectivul de personal pe bugetul asigurărilor sociale de stat”.

Anexe la notă: 12 file.

Secretar de Stat

Corina AJDER